

سوال (تیپ 1) :

فرض کنید $Q(x) = x^T A x$ و $A = \begin{bmatrix} a & b \\ b & d \end{bmatrix}$ باشد و $\det(A) \neq 0$. اگر مقدار ویژه های ماتریس A ، λ_1 و λ_2 باشند و $\det(A - \lambda I) = (\lambda - \lambda_1)(\lambda - \lambda_2)$ ثابت کنید :

$$\lambda_1 \lambda_2 = \det(A) \text{ و } \lambda_1 + \lambda_2 = a + d \text{ (الف)}$$

ب) اگر $\det(A) > 0$ و $a > 0$ آنگاه Q مثبت معین است .

جواب :

الف) ابتدا دترمینان $A - \lambda I$ را به دست می آوریم و با $(\lambda - \lambda_1)(\lambda - \lambda_2)$ مساوی قرار می دهیم :

$$\det(A - \lambda I) = \det \left(\begin{bmatrix} a - \lambda & b \\ b & d - \lambda \end{bmatrix} \right) = (a - \lambda)(d - \lambda) - b^2 = \\ \lambda^2 - (a + d)\lambda + ad - b^2$$

$$(\lambda - \lambda_1)(\lambda - \lambda_2) = \lambda^2 - (\lambda_1 + \lambda_2)\lambda + \lambda_1 \lambda_2$$

اکنون اگر ضریب ها را یکسان قرار دهیم خواهیم داشت :

$$\lambda_1 \lambda_2 = ad - b^2 = \det(A), \lambda_1 + \lambda_2 = a + d$$

ب)

از آنجاییکه $\det(A) > 0$ و از الف داریم که $\det(A) = \lambda_1 \lambda_2$ بنابراین $\lambda_1 \lambda_2 > 0$ که این یعنی λ_1 و λ_2 هم علامت هستند .

همچنین چون $\det(A) > 0$ است پس $ad - b^2 > 0$ است بنابراین $ad > b^2$ می باشد . که این یعنی $ad > 0$ است . از آنجاییکه طبق فرض $a > 0$ است بنابراین می توانیم نتیجه بگیریم که $d > 0$.

از طرفی می دانستیم که $\lambda_1 + \lambda_2 = a + d$ و چون $a + d$ مثبت است بنابراین $\lambda_1 + \lambda_2$ نیز مثبت است . همچنین ثابت کردیم که λ_1 و λ_2 هم علامت هستند بنابراین می توان نتیجه گرفت هر دو مقدار ویژه ی ماتریس A مثبت هستند بنابراین Q مثبت معین است .

سوال (تیپ 2):

فرض کنید $Q(x) = x^T A x$ و $A = \begin{bmatrix} a & b \\ b & d \end{bmatrix}$ باشد و $\det(A) \neq 0$. اگر مقدار ویژه های ماتریس A ، λ_1 و λ_2 باشند و $\det(A - \lambda I) = (\lambda - \lambda_1)(\lambda - \lambda_2)$ ثابت کنید:

$$\lambda_1 \lambda_2 = \det(A) \text{ و } \lambda_1 + \lambda_2 = a + d \text{ (الف)}$$

ب) اگر $\det(A) > 0$ و $a < 0$ آنگاه Q منفی معین است.

جواب:

الف) ابتدا دترمینان $A - \lambda I$ را به دست می آوریم و با $(\lambda - \lambda_1)(\lambda - \lambda_2)$ مساوی قرار می دهیم:

$$\det(A - \lambda I) = \det \left(\begin{bmatrix} a - \lambda & b \\ b & d - \lambda \end{bmatrix} \right) = (a - \lambda)(d - \lambda) - b^2 = \\ \lambda^2 - (a + d)\lambda + ad - b^2$$

$$(\lambda - \lambda_1)(\lambda - \lambda_2) = \lambda^2 - (\lambda_1 + \lambda_2)\lambda + \lambda_1 \lambda_2$$

اکنون اگر ضریب ها را یکسان قرار دهیم خواهیم داشت:

$$\lambda_1 \lambda_2 = ad - b^2 = \det(A), \lambda_1 + \lambda_2 = a + d$$

ب)

از آنجاییکه $\det(A) > 0$ و از الف داریم که $\det(A) = \lambda_1 \lambda_2$ بنابراین $\lambda_1 \lambda_2 > 0$ که این یعنی λ_1 و λ_2 هم علامت هستند.

همچنین چون $\det(A) > 0$ است پس $ad - b^2 > 0$ است بنابراین $ad > b^2$ می باشد. که این یعنی $ad > 0$ است. از آنجاییکه طبق فرض $a < 0$ است بنابراین می توانیم نتیجه بگیریم که $d < 0$.

از طرفی می دانستیم که $\lambda_1 + \lambda_2 = a + d$ و چون $a + d$ منفی است بنابراین $\lambda_1 + \lambda_2$ نیز منفی است. همچنین ثابت کردیم که λ_1 و λ_2 هم علامت هستند بنابراین می توان نتیجه گرفت هر دو مقدار ویژه ی ماتریس A منفی هستند بنابراین Q منفی معین است.